

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsaki dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 8.

V Ljubljani v petek 7. marcija 1884.

Tečaj I.

Naša obrtnost in centralna komi- sija za obrtniški pouk.

Veliko se je že govorilo in pisarilo o načinu, kako bi mogli pomagati našemu kmet-skemu stanu ter ga rešiti gospodarstvenega propada. Tudi mi smo se čestokrat bavili s tem problemom, ali nehoté se nam uriva misel, da je po polnem napačno, le od postavnih naredeb in agrarnih zakonov v naših razmerah pričakovati rešitve slovenskega kmeta. Jasno je to zlasti na Kranjskem. Naša dežela je skoraj izključljivo poljedelska in kdor koli se ozira po svetu, pritrđil nam bo, da so hudi časi nastali celo ónim rodovitnim de-želam, katere se še ponašajo z imovitim kmetiskim stanom. Neizmerne planjave ameri-kanske rodé toliko žita, in mnogobrojni pre-kopi in železnice ga tako ceno dovažajo do pristanišč atlanskega oceana, da amerikanska konkurenca zelo upliva na tržno ceno žitnih pridelkov v Evropi. Z napredujočo kulturo raste tudi ruska produkcija, nova nevarnost pa preti srednje-evropskemu poljedelcu iz daljne Azije, iz plodunosnih indijskih nižav, kjer se izredno skromni domačini uže začno pečati s žitorejo in tekmovati z drugimi producenti. Prišli so hudi časi evropskemu poljedelstvu in težko da bode visoka carina, s kjoj neka-tere države skušajo braniti domačo žitorejo, mogla rešiti propadajoči kmetiski stan.

Sredi te neugodne svetovne konstelacije stojimo Slovenci; njenemu valovanju se zlasti ne more odtezati Kranjska, ki je v tem neugodnem položaji, da živi od poljedelstva, in vendar nobeno leto ne prideluje to-liko, kolikor potrebuje. Kdo tedaj ne izprevidi, da je nam treba misliti na drug pri-služek, da nadomestimo to, kar je nam od-rekla preskopa priroda? In ker je razvita obrtnost pravi vir narodnemu blagostanju, ker je naš narod eminentno nadarjen posebno za nekatere obrtniške stroke, je gotovo skrajni čas, da se potrudimo v prospeh naše domače obrtnije.

Listek.

Punin in Baburin.

(Spisal Ivan Turgénev, poslovenil K. Štrekelj.)

(Dalje.)

Babica ljubila je povsod snago in red, prav kakor tedanji „izvršujoči“ generali; sna-žen in reden moral je biti tudi naš vrt. Za-torej „zaganjali“ so vsakotoliko časa vanj kmete, ki so imeli le malo dela, pa nezapi-sane in zapojene dvorove, katere so silili či-stiti poti, pleti lehe, presevati in rahljati pod gaji zemljo itd. Nekdaj, ko so bili ravno tako zagnali ljudi v naš vrt, gre babica tja ter me vzame seboj. Povsod, med drevjem, po lokah, blisketale so se bele, rudeče, modre srajce; povsod slišalo se je škripanje in strganje ko-pajočih lopat, otlo vršenje zemeljskih krép na strmó postavljenih sith. Gredé mimo de-lavcev, zapazi babica s svojim bistrim očesom takoj, da je med njimi eden menj priden od drugih in da je skorej nevoljno snél svojo

Prava podloga vsaki zdravi obrtniji je pa dobro urejen obrtni pouk in za to smo prav težko čakali, da se bode osrednji organ, centralna komisija dunajska, vendar enkrat tudi ozirala na težnje in potrebe naše dežele. Ali svojim očem nismo hoteli verovati, ko smo one dni, pač ne v uradnem glasilu „Centralblatt für das gewerbliche Unterrichtswesen“, temveč v poročilih dunajskih listov čitali o nekem čudnem sklepu, po katerem centralna komisija namerava ustanoviti kranjski deželi in njenemu slovenskemu prebivalstvu šolo za lesno obrt v — Kočevji!

Dotični sklep, iz seje 28. febr., ni primeren dejanskim razmeram ter je ob enem v očividnem protislovji z vsemi prejšnjimi sklepi centralne komisije. V seji 29. jun. 1882 sklenila je ista centralna komisija po predlogu poročevalca bar. Dumreicherja, kateremu tudi strankarska strast ne more odrekovati temeljitega in odličnega znanja, da se imajo obrtne šole najprej ustanoviti po glavnih mestih ter iz naravnega središča se razšir-jati proti periferiji. Vsakdo razvidi, da je to načelo po vsem utemeljeno; kajti v glavnem mestu živahneje pulzira obrtno življenje, proti njemu težijo vse obrtniške stroke, razde-ljene po deželi. Naravno tedaj, da se ima pre-potrebna obrtna šola za lesno obrt ustanoviti v Ljubljani, kjer imamo največ obrtnosti in kjer razvita domača obrtnija za hišno upravo itd. v sosednih vaséh jasno pričá, da so tla po polnem ugodna vsakemu takemu pod-jetju.

Ali priznavamo, da se dopuščajo izjeme od vsakega zakona, in nikakor ne bi ugovar-jali, če bi se kaki uže obstoječi domači obrtniji po deželi prej hotelo pomagati s takim za-vodom nego ljubljanskemu mestu. Vsi pogoji za tako ustanovo se nahajajo v Ribnici, kjer imamo v istini več domačih obrtnij, s katerimi se vzgledno marljivi in spretni prebivalci pe-čajo uže od starih časov. Ali, za Boga! kedo od nas, ako ni po polnem *peregrinus in Israel* je dosedaj kaj čul o obrtnosti kočevski in njenih proizvodih? So li gosp. predlagatelju

čapko k pozdravu. Bil je to še jako mlad fant z izpitim obrazom in upalimi, motnimi očmi. Suknja iz nankinškega blaga, vsa raz-trgana in zakrpana, držala se je komaj ozkih njegovih pleč.

— Kedo je ta? vpraša babica Filipiča, ki je kakor na copatah stopal za njo.

— Kedo... kako... kaj izvolite... za-jeclja Filipič.

— Tepec! O tem tukaj govorim, ki zija vame kakor volk. Tu stoji in nič ne dela.

— Ta tukaj? Da... to—o—o je Jer-mil, pokojnega Pavla Afanasjeva sin.

Ta Pavel Afanasjev bil je uže pred de-setemi leti babičin majordom in pri nji jako dobro zapisan; toda nena doma pade v ne-milost in ravno tako naglo preobrne se iz majordoma v govedarskega hlapca; pa tudi na tej stopinji se ni vzdržal, padal je vedno niže, dokler se ni naposled znašel v oddaljeni zakajeni bajti, kjer mu je bilo živeti ves mesec ob enem pudu moke; tu je naposled umrl od mrtvouda in zapustil družino v naj-hujši revščini.

grofu Attensu naše razmere čisto neznane, ali je pozabil na načela, izražena v spome-nici centralne komisije, katero je jednoglasno bila sprejela 31. januarija 1882 in v koji zahteva kot neobhodni pogoj za vsako obrtno šolo: „ein gewerbliches Leben... dessen Um-fang so gross, dessen Entwicklungsfähigkeit so unzweifelhaft, und dessen fachlicher Cha-rakter so klar ausgesprochen ist, dass auch eine speciell gebotene Richtung des didakti-schen Bedürfnisses deutlich zu Tage liegt?“ Ali mar Kočevje tem pogojem ustreza? Ko-čevje s svojim prebivalstvom, ki ima pač po-sebni dar za trgovino, katero pa dosedaj z nobeno obrtnijo še ni dokazalo svojih zmož-nostij za industrijalne stroke. Baš tú veljajo resnične besede iste spomenice: „Ueberall, wo diese Merkmale nicht zutreffen, genügt eine allgemeine Fortbildungsschule, und er-scheint eine Fachlehranstalt keines-wegs am Platze.“

Sicer se pa spominjamo, da je Kočevje itak uže preskrbljeno z neko šolo za lesno obrt. Znano je, da je nemški „Schulverein“ pred kratkim tam ustanovil tak zavod, in v istini je potreba med slovenskim prebival-stvom takó očividna, da je nemška šola, kakor pravijo, obiskovana večinoma od slo-venskih, nemščine nezmožnih učencev iz rib-niške doline, ki se navzlic naravnim zaprekam s čudovito hitrostjo izurijo v svojem rokodel-stvu. Veliko zaslugo bi si tedaj pridobil grof Attens, ako bi nasvetoval centralni komisiji, naj se napravi obrtnijska šola s slo-venskim učnim jezikom v Ribnici; nikakor se pa ne moremo ujemati s predlo-gom, ki meri na to, da bi vlada prevzela ku-kavičino jajce „Schulverein“-ovo ter s tem pod-pirala društvo, proti kateremu je baš v naj-novejši dobi s Pražakovim odgovorom na Rechbauerjevo interpelacijo odločno označila svoje stališče.

Ker so tedaj razmere po vsem jasne, na-dejamo se, da se bodo izvedenci izjavili proti temu škodljivemu predlogu in da ga konečno ovrže centralna komisija sama. Sicer je vlada

— Aha! zamrma babica; jabolko ne pade daleč od drevesa, to se vidi. No, treba bo tudi s tem pospraviti. Meni ni treba takih ljudij, ki me gledajo — neprijazno.

Babica se vrne domov „pospravljat“. Črez tri ure privedejo pod okno njene sobe Jere-mila, ki je bil po polnem opravljen za poto-vanje. Nesrečni dečko je bil obsojen, da se izseli v Sibirijo. Za ograjo na dvoru, malo korakov od njega, bilo je videti kmečki voz, kjer je bilo naloženo ravno pohišstvo njegovo. Taki časi so bili takrat! — Jeremil stal je pod oknom brez čapke, s povešeno glavo, bos; črevlje si je bil zavezal z vezjo ter jih obesil za hrbet. Obličje njegovo, obrneno k gospod-njemu domu, kazalo ni niti obupa niti žalosti, da, celo osuplosti ne; le top smeh zibal se je na bledih njegovih ustnih, suhe in upale oči pa so mu neprenehoma gledale na tla. Ko opozoré babico nanj, vstane ona z divana, rahlo šumeč s svilenim krilom stopi k oknu, dene si na nos svoje zlati očali in pazljivo pregleduje novega prognanca. Razen nje bile smo takrat v sobi še štiri druge osebe: hišni oskrbnik, Baburin, službujoč kozak in jaz.

obljubila, kmalu poslati višjega uradnika naučnega ministerstva v našo deželo, in od njegove razsodnosti pričakujemo, da bode na kompetentnem mestu priporočal one kraje na Kranjskem, kateri so mnogo bolj pripravljeni za obrtno šolo, nego je mesto kočevsko.

Ali ne bi potrebna bila nova uredba šolskih občin?

Imeniten faktor v vsaki deželi je ljudsko šolstvo, kateremu je treba skazovati vso pozornost. V dobo živahnejšega razvijanja je stopilo kranjsko šolstvo z novimi šolskimi postavami od l. 1868—1873. Posebne važnosti je bila in je še dandanes postava od l. 1873, katere prvi del govori o napravljajni, zdrževanju in obiskovanju ljudskih šol. Ko je pred desetimi leti ta postava v življenje stopila, bilo lje kranjsko šolstvo nekako na srednji stopinji; veliko dežel v Avstriji je imelo uže takrat bolj urejeno šolstvo, le nekaj kronovin je pa zaostajalo za nami, n. pr. Dalmacija, Bukovina, Galicija. Isto razmerje je ostalo do današnjega dne. Če tudi smo v preteklem desetletju marsikatero novo šolo ustanovili, marsikatero uže obstoječo za en ali več razredov razširili, vendar nas sosedne dežele v marsičem prekosé. Štajarska dežela ima v primeri s kranjsko več šol, in sicer više organizovanih ter več učiteljev; koroška dežela šteje tudi absolutno več ljudskih šol in več učiteljev, dasi ima za sto in trideset tisoč menj prebivalcev. Celo Primorsko, zlasti Goriško se v novejšem času takó čvrsto poteguje in zanima za svoje šolstvo, da bode kmalu tudi zadnje gorsko selo imelo svojo šolo. Kranjcem bode treba brž ko ne še dosti napora, predno bodo pri ljudskem šolstvu dosegli svoj smoter. Ta pa je: vsa za šolo ugodna mladina mora tudi v šolo hoditi in se naučiti vsaj nekoliko najpotrebnejših naukov.

Dokler šolske gosposke tega ne dosežejo, godi se kolikor toliko krivde otrokom, kateri brez pouka in brez izreje zrastejo, in staršem, kateri sicer splošno šolsko naklado plačujejo, ne da bi njih otroci kaj koristili od tega imeli. Na Kranjskem smo morebiti toliko dosegli, da 80% vse za šolo godne mladine tudi šolo dejansko obiskuje, če je tudi med temi mnogo takih otrok, ki ne hodijo 6 do 8 let v šolo, kakor postava zahteva, ampak samo 5, 4 ali 3 leta. Verjetno je sicer, da so v nekaterih šolskih občinah krajevne razmere takó ugodne, da hodi tudi 85% ali celó 90% v šolo, je pa nasprotno še veliko tacih šolskih občin, v katerih je 30% ali pa še več za šolo ugodnih otrok brez vsakega pouka. Temu so navadno uzrok od šole preoddaljene vasi ali pa prenapolnjene in premajhne učilnice. Razen tega

Babica pregleduje prognanca od nog do glave . . .

— Gospa! zasliši se nenadoma hripav, komaj slišen glas. Jaz se obrnem. Baburinov obraz je bil prav temno zarudél; pod stisnjenimi obrvmi blisketale so se male, svetle, ostre oči . . . Ni bilo sumnje: prav Baburin spregovoril je besedo: gospa!

Tudi babica se ogleda in obrne svoje očali od Jermila na Baburina.

— Kedo tukaj . . . govori? reče počasi . . . skozi nos. Baburin stopi z lahka naprej.

— Gospa, začne in pridene odločno: to sem bil jaz. — Jaz sem menil . . . jaz se predrznm, povedati vam, da je nepotrebno, tako ravnati, kakor . . . ste izvolili vi ravnati sedaj.

— Kaj res? odvrne babica v istem glasu ter obdrži očali na nosu.

— Štejem si v čast . . . nadaljuje Baburin razločno, da-si je vsako besedo izgovarjal z očividnim trudom — dovoljujem si govoriti za onega fanta, ki se sedaj pošilja v izselitev . . . in ni od svoje strani zakrivil ničesar. Take določbe, drznem se pristaviti, vedó le k nezadovoljnosti in drugim slabim nasledkom . . . katerih nas Bog obvaruj . . . in niso drugega,

je še nekaj fará in lokalij na Kranjskem, v katerih ni nobene ali vsaj redne šole ne. So pa tudi pri nas, posebno na Dolenjskem, velike in zeló obširne fare, katere imajo eno samo šolo in morebiti še celó z enim samim razredom, namestu da bi imele v farnem kraju večrazrednico, po vaséh pa enorazrednice. — Pred desetimi leti so se šolske občine, kakor je postava zahtevala, na novo uredile. Zdj bi bilo treba, da se s tem važnim predmetom šolske gosposke znova pečajo, kajti v marsikaterih točkah so se šolske razmere bistveno spremenile. Pri nekem c. kr. okrajnem šolskem svétu stavlil se bode v tej zadevi sledeči predlog:

„V zmislu § 48. in 49. postave od 29ega aprila 1873 so se uredile šolske občine (Schulsprengel) pred 10 leti. Vodilne misli pri tej uredbi so bili §§ 8, 9, 10, 11 iste postave; razen tega se je pa še oziralo na § 1. istega zakona, iz katerega se je sklepalo, da se otroci, ki so od šole pol milje oddaljeni, ne bi smeli všolati. Večinoma so v tem okraju šolske občine tudi tako urejene, da čez pol milje oddaljene vasi in hiše niso všolane. Pred 10. leti, ko so se šolske občine uredile bile, vpeljana je bila še šolnina, ki se je pobirala le od staršev všolanih občin; takrat je veljal tudi princip celoletnega in celodnevnega pouka, zlasti se ni dopuščalo, da bi se na večrazrednicah uvelo poludnevno poučevanje. V 10. letih so se razmere bistveno spremenile: šolnina se je odpravila, naložila splošna šolska naklada za vse davkoplačevalce in priporočal se je po postavnem potu princip poludnevnega poučevanja. Če se je že pred vpeljavo splošnega šolskega davka skrbelo, da bi se tudi v neugodnih krajevni razmerah vendar še v zmislu § 2. iste postave skrbelo z expositurami ali z izpostavljenimi šolami za splošni pouk, treba je dandanes z vso vestnostjo na to delati, da bodo vsi otroci deležni šolskega pouka, če ne celoletno in celodnevno, vsaj poluletno in poludnevno ali pa par dni v tednu skozi celo leto ali polu leta.

Da bi se vsaj v 10. letih doseglo, da bode vsa za šolo ugodna mladina tudi v šolo hodila, predlaga dotični okrajni šolski svet sledeče: Sedanja uredba šolskih občin naj se s pomočjo krajin šolskih svetov, šolskih vodstev, občinskih in cerkvenih predstojništev pregleda in na novo sestavi. Omenjene korporacije naj se tedaj pozovejo, da bi po dobrem preudarku z ozirom na opravičene želje ljudstva poročale:

- 1.) Katere občine, vasi ali deli vasij (hiše) so všolane v dotično šolo?
- 2.) Katere vasi ali deli vasij naj bi se izšolale in kam naj bi se všolale?
- 3.) Katere vasi ali hiše naj bi se od drugod všolale?
- 4.) Katere vasi ali hiše v farni ali politični občini niso bile nikamor všolane (t. j. iz katerih vasij ali hiš niso otroci nikamor v šolo hodili) in kam naj bi se všolale?

nego svojevoljna zloraba oblasti, dane gospodom posestnikom.

— Ti . . . kje si se učil? vpraša babica po kratkem molčanju in si sname očali.

Baburin pomolči, naposled pa zamrmra: — Česa želite?

— Vprašam te, kje si se učil? Ti rabiš neke tako učene izraze.

— Jaz . . . moja vzgoja . . . začne Baburin. Babica zaničljivo zmigne z ramami. — Torej moje naredbe ti niso po volji, seže mu v govor; to je meni po polnem vse eno. O svojih podanikih imam jaz oblast in za nje nisem nikomur odgovorna; nikakor pa nisem vajena, da me kedó presoja v moji navzočnosti in se meša v moj delokrog. Ni mi treba učenih filantropov plebejskih, jaz potrebujem poslušnih ljudi. Tako sem živela, dokler ni bilo tebe tukaj, in živela bom, kader te več ne bo. Ti mi nisi po godu; odpuščam te iz službe. — Nikolaj Antonov, obrne se babica k hišnemu oskrbniku, spravi tega človeka; da ga ne vidim več pri obedu tukaj! Slišiš? Glej, da me ne razjeziš! Da, tudi onega drugega . . . trapastega zajedalca odpravi mi ž njim. — Česa pa čaka še Jermil? pristavi,

5.) Ali kaže pri novi uredbi šolske občine, obstoječo šolo razširiti ali pa število razredov zmanjšati?

6.) Kje v fari ali šolski občini bi bilo treba novo šolo ustanoviti in s koliko razredi?

7.) Ali bi kazalo v šolski občini ustanoviti za oddaljene otroke exposituro ali izpostavljenost štacijo v zmislu § 2. postave od 29. aprila 1873, in sicer kje?

8.) Ali ne bi zadostovalo, da bi jako oddaljeni učenci trikrat ali dvakrat na teden v šolo prihajali?

Nastaja vprašanje, ne bi-li kazalo, da bi morebiti tudi slavno c. kr. deželno šolsko svetovlalstvo na to zadevo opozorilo podredjene šolske oblasti? —n—

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Kakor smo uže poročali, je kazenski odsek sklenil, vsak dan zborovati, da bode zamogel novi kazenski zakon še v tej legislaturni dobi dovršiti. Odsekovi elaborati imajo namreč veljavo samo za jedno volilno perijodo državnega zbora, in če sedaj ne končajo načrta, treba bi bilo po novih volitvah zopet na novo začeti z delom. Uže skorej 10 let se nahaja kazenski zakon na dnevnem redu in vendar se je bati, da bo treba še tretjega odseka in tretjega državnega zbora, predenj se stvar dovrši. Zato moramo le pohvaliti g. ministra Pražáka, ki je pregovoril odsekove ude, da hočejo od sedaj naprej vsak dan redno zborovati. Levičarski listi so polni hudobnega veselja, da kmalu potem (4. marca) odsek ni bil sklepčen, ker se ni sešlo dovolj udov. Nam se zdi, da je reč prerensla za take radostne skoke, kajti reforma kazenskega zakona je živa potreba, in ravno časnikarstvo bi imelo pograjati zamudne poslance, ne pa jih nekako podpirati, kadar ne storijo svojih dolžnostij!

Odsek ribarski se je pečal 5. t. m. z zakonom, ki ga je vlada predložila o ribarstvu. Česki in poljski udje pa so naglašali, da so jedini deželni zbori kompetentni sklepati take postave; zato je tudi večina odsekova zavrgla vladni načrt in prešla je na dnevni red.

Tuje dežele.

V Belem Gradu so sijajno obhajali obletnico nove kraljevine. Mesto je bilo razsvetljeno in metropolit je pel slovesni Tedeum. Pri dvoru je bil sprejem duhovščine, diplomatičnega zbora in dostojanstvenikov, višjih uradnikov in meščanov. Povodom slavnosti je prejel metropolit Teodozij laskavo kraljevo lastno-ročno pismo in mnogo družih oseb je bilo odklikovanih.

ko pogleda zopet skozi okno. Oglekala sem si ga; poberite se! Babica zamahne z ruto proti oknu, kakor bi hotela pregnati sitno muho. Potem sede v naslonjač, obrne se k nam in reče osorno: „Pojte vsi ljudje ven!“ Vsi se odpravimo — vsi, razen službojočega kozaka, katerega se niso tikale babilčine besede, ker on ni spadal k „ljudem.“

Babičino povelje se je točno izpolnilo. Proti poludne zapustila sta Baburin in moj prijatelj Punin naše posestvo. Nočem popisati svojih bolečin, svojega resničnega, prav otročjega obupa. Ta je bil tako silen, da je preglušil celo čut spoštljivega občudovanja, katero je vzbujalo v meni dejanje republikanca Baburina. Po razgovoru z babico odpravil se je bil tedajci v svojo sobo in začel pospravljati svoje stvari. Mene ni smatral vrednega niti besede niti pogleda, dasi sem se vrtel ves čas okoli njega, ali boljše rečeno, okoli Punina. Ta je bil po polnem potr; govoril ni ničesar, le neprestano je gledal name in v očeh blestele so mu solze . . . vedno iste solze: niso se niti posušile, niti stekle mu po lici. Svojega „dobrotnika“ ni se upal grajati.

O pruskem naučnem ministru pl. Gosslerju se še vedno trdi od oficijozne strani, da ne bode odstopil in da vlada ne misli pomilostiti nadškofa kolinskega, dr. Melchersa. Druge vesti pa zopet vedó, da hoče Gossler le še počakati konca etatnega posvetovanja in potem odstopiti. Čudno je na vsak način, da je molčal v seji državnega zbora z dne 5. marcija, ko je pl. Schorlemer terjal vrnitev dr. Melchersa; poprej se je vselej hudo razburil pri tem vprašanji.

Londonski listi so hudo obsojevali ameriškansko vlado, češ da daje anarhistom potuho in zavetje. Newyorški listi ostro odgovarjajo in pravijo, da ni tako lahko priti zločincem na sled; če Angleži v Londonu samem ne morejo vjeti hudobnežev, koliko težje je v prostorni Ameriki zaslediti priprave na atentate. Sploh pa se smatra najnovejše odločno postopanje Švice (ki je zaprla anarhista Kennerja) činom, ki bode morebiti omogočil mednarodno zvezo in skupno postopanje zoper to kužno bolezen in grde njene pojave.

V spodnji zbornici so drugi čitali načrt o spremembi irske deželne postave, katere so predlagali Parnelitje. Prvi tajnik za Irsko, Mr. Trevelyan, je govoril v imenu vlade zoper predlog in res ga je večina zavrgla z 235 glasovi proti 72.

General Graham se je vrnil v Trinkitat in nameraval je 5. t. m. dospeti v Suakim. Tudi angleški vojaki so se imeli povrniti tega dne po morji v omenjeno mesto. Osman Digma stoji s svojimi četami še vedno v bližnji Suakima. Čuje se tudi, da hoče Porta poslati velevladstvom okrožnico, v kateri bode opozorila vladi, da namerava Angležka v Sudanu vstvariti tekmujočo mohamedansko državo. Turčija trdi, da se je to že zgodilo z Gordonovo proklamacijo, ki obeta Mahdiju dežele, katere so prav za prav Sultanova last.

Tudi Lahii nemirno gledajo na afrikansko bojišče. V zbornici je hotel 5. t. m. Brunialti vlado interpelovati gledé dogodkov v Sudanu, a izjavil je, da preloži vtemeljenje svojih vprašanj do pretresovanja budgeta za ministerstvo vnanjih zadev.

Dopisi.

Iz Gorice, 4. marcija. Lepi dnevi se bližajo, a v našem mestu pogrešamo še vedno one množice tujcev, ki poplavlja navadno o tem času južne kraje. Da se Gorice nekako ogibljuje, temu je pač dosti kriv naš mestni zbor, ki tako malo stori za povzdigo mesta in za pogoje, kateri privabijo gostov. Še sedaj pogrešamo „Cursalona“, kjer bi imeli tujci svoje zbirališče. Mestna muzika se tudi skorej nikdar ne čuje in še tedaj, ko se prikaže, žali oko njena uniforma, ki je skorej čisto urezana po laškem kroji. Ko človek vidi te može in njim jednako opravljene *Corpo civico dei pompieri* in policijske stražnike, zdi se mu,

Po njegovem mnenju Paramon Semenič ni mogel ničesar pregrešiti, ali pri sreci bilo mu je jako žalostno in grustno. Za slovo poskuša s Puninom prebrati nekaj iz „Rusijade“; zapreva se zatorej v starinsko shrambo — da bi šla na vrt, na to ni mislil nobeden — ali uže pri prvem verzi ustavi se oba in jaz začnem tuliti kakor tele — vkljubo svojim dvanajstim letom in vkljubo svoji trditvi, da sem uže odrasel človek. Ko je uže sedel v tarantasu,* obrne se naposled Baburin k meni, omehča nekoliko navadno strogost svojega obraza in reče: „To vam bodi v pouk, mladi gospodič; spominajte se današnje dogodbe in kader dorastete, skušajte popraviti take krivice. Vaše srce je dobro, vaš značaj še nepokvarjen . . . Pazite in skrbite: tako ne sme več biti!“ Ves v solzah, katere so mi obilno tekle po nosu, po ustnah, po podbradku, rečem mu ihté, da bodem, bodem pomnil današnjega dne . . . da obljubujem . . . popraviti . . . vse gotovo . . . gotovo . . .

* Tarantas je nekaj nizek voz za potovanje.

Op. prel.

(Dalje prihodnjič.)

kakor bi ne bival v avstrijskem mestu, temuč daleč tam doli kje na Laškem . . . Se vé, da se čuje v mestu največ laške govornice, a vender se zmiraj krepkeje oživlja slovenski element. Nek ponosen, samozavesten duh navdaja vedno bolj naše Slovence in čeravno se priznava prednost laškega jezika v mestu samem, vender poslednji ne dobiva nič prirasteka in gre tako pot. Drugače je žalibog v okolici mestni. Tu slovensčina vidno pojema, in na desnem bregu Soče se glasi našega jezika vedno redkeje čujejo. Nekaj bolje je na tej strani reke, a vender tudi tukaj moramo tožiti. Velika občina standrežka vidno izgublja slovenski svoj značaj — no, upajmo, da če biti bolje!

Sploh pa posebnih novic ni iz naše Gorice. Samomor častnika tukajšnje garnizije je edina važnejša vest, ki se vzdiguje iz vsakdanje dolgočasnosti. V Podgori je postala voda v premnogih vodnjakih nevitna, ker se je navzela odpadkov iz Ritterjeve tovarne za papir. Ljudstvo je vsled tega jako razburjeno. Politična komisija je stvar pregledala in gotovo se bode podvzela, da se reč povoljno reši.

Razne vesti.

— (Dunajska odvetniška kamora) je ukrenila, da smejo samo pravi advokati biti *ex offo*-zagovorniki pred izjemnimi sodnijami in ne koncipijenti njihovi.

— (Učilišne razmere.) Od 10 594 študentov na avstrijskih univerzah v šolskem letu 1881/82 bilo je 1643 Čehov, 1660 Poljakov, 513 Malorusov, 293 Hrvatov in Srbov, a le 190 Slovencev. Na tehničnih visokih šolah je bilo od 2699 dijakov 770 Čehov, 303 Poljakov, 7 Malorusov, 48 Srbov in Hrvatov in — 18 Slovencev, gotovo veliko prenizko število! Na gimnazijah se je naštel 1. 1881/82 50 291, izmed katerih je bilo 1390 Slovencev.

— (Memoiri Hugo Schenkovi.) Svak jedne iz med ljubíc Schenkovih, g. Zvierina, namerava izdati memoire morilčeve, kakor jih je slednji sam zapisaval. Z inseratom v „Buchhändler-Corresp.“ je naznanil to prečudno delo bukvarjem in založnikom — a list je bil vsled tega zaplenjen, in skorej gotovo se tudi memoirem ne bode bolje godilo, če zagledajo beli dan. In tako je pač prav!

— (Tatvina na pošti v Pešti.) Na poziv peštanske policije so zaprli v Milanu nekdanjega agenta in menjalca denarjev Samuela Schwarzza, ker je zelo verjetno, da je v zvezi z veliko tatvino na peštanski glavni pošti. Mož je bil že poprej nekaj lot zaprt in živel je na Dunaji jako potrpatno. Pred par leti se je preselil v Pešto, kjer se je pečal z opravili na borzi. Kmaloo se mu je posrečilo priti v boljše kroge in zamotati bogate ljudi v igro na borzi. Pri tem pa se ve da ni imel ravno tenke vesti, kedar je šlo zato, da je izvabil lahkovernim ljudem novce za igranje. Med drugim se je naredil bolnega in pregovoril je svojega zdravnika in profesorja, da mu je zaupal več tisoč golddinarjev za borzne operacije. Gosp. profesor pa ni več videl svojih bankovcev, ker je bil preveč zapupal sleparju. Preiskava bode pokazala, je-li sum opravičen gledé vdeležitve Schwarzzove pri velikanski omenjeni tatvini v glavnem mestu Ogerske.

— (Iz Rima) se poroča, da ukazuje kraljevi dekret napravo nove stolice za česki-poljski-hrvatski jezik in slovstvo na univerzi v Bolonji ter odmerja v ta namen 1000 lir na leto.

Domače stvari.

Kranjska hranilnica

je podelila za leto 1884. sledeče podpore: gold.

Za tukajšnji revni zavod	2350
Za revne učence ljubljanske gimnazije . . .	200
„ „ „ kranjske gimnazije	50
„ „ „ kočevske gimnazije	100
„ „ „ gimnazije v Rudolfovem	100
„ „ „ ljubljanske realke	200
„ „ „ učiteljske pripravnice	100
„ „ „ 1. mestne ljudske šole	150
„ „ „ 2. „ „ „	250
Národní šoli	200
Schulpfennig-u	200

Za nakup šolskih potreb revnim deklicam ljubljanske nunske šole	200
Ravno v ta namen nunski šoli v Loki . . .	100
Protestantovski šoli v Ljubljani	350
Revnim učencem na deški šoli v Rudolfovem .	100
„ učenkam ravno tam	50
„ učencem tukajšnje podkovske šole . . .	100
„ učenkam tukajšnje dekliške šole . . .	100
„ kandidatinj in učenkam na ženski pripravnici	100
Revnim učenkam na dekliški šoli v Kočevji .	50
„ kranjskim učencem višjih razredov mestne šole v Krškem	50
Revnim učencem, ki obiskujejo šolo na močvirji „ obiskovalcem obrtnijske pripravne šole na 1. und 2. mestni deški šoli, da si nakupijo šolskih potreb (vsaki šoli po 50 gold.) .	100
V podporo glasbine šole filharm. društva .	200
Filharmoničnemu društvu za piskalno šolo .	600
Glasbeni matici	50
Tukajšnji varovalnici malih otrok	200
Tukajšnjemu bolniškemu podpornemu društvu .	100
Požarni straži ljubljanski kot donesek k matici .	500
Elizabetni otroški bólnici	200
V podporo revnih ozdravljenih, ki zapusté civilno bólnico	200
Graškemu „Freitisch“-u z ozirom na revne kranjske univerzitetne dijake	100
Podpornemu delavskemu društvu in invalidni kasi	100
Podpornemu društvu kranjskih tiskarjev in litografov	50
Delavskemu izobraževalnemu društvu	50
Tukajšnjemu gledišču	450
Kat. društvu rokodelskih pomagavev	50
Družbi sv. Vincenca	200
„ „ „ za podporo deškega asila	200
„ „ „ „ „ „ „ „ „ deske sirotišnice . . .	300
Dekliški sirotišnici	200
Konferenci sv. Vincenca pri sv. Jakobu . . .	100
Društvu kranjskih zdravnikov kot donesek k Löschnerjevi ustanovi za udove in otroke zdravnikov	300
Muzeju za prehistorična izkopavanja	200
Čebelarskemu društvu	50
Patr. ženskemu pomočnemu društvu na Kranjskem za podporo udov in sirot invalidov in vojakov	300
Patr. deželnemu pomočnemu društvu za isti smoter	300
Reservnemu fondu tukajšnjega hranilnega in posojilnega društva	200
Šoli za lesno industrijo v Kočevji	500
Kranjskemu ribarskemu društvu	50
Društvu gospej kristj. ljubezni sv. Vincenca Pavlanskega	600
in sicer a) za podporo ubozih rodovin b) za dekliški asil, ki ga vzdržuje to društvo c) delavski šoli za revne odrasle učenke .	200
Ljubljanskemu bolniškemu in penzijskemu društvu trgovcev	300
Deželni vladi za napravo potrebnih šol	6000
Ljudski kuhinji za revne dijake	50
V podporo izdaji starih listin in registne knjige kranjske vojvodine	200
Sekciji kranjski avstr. planinskega društva .	200
Novemu podpornemu društvu tiskarjev na Kranjskem	150
(in sicer kot vstopnino 100 in v podporo 50)	

Potem so se odobrila sledeča, že l. 1883 izdana darila:

Požarni brambi v Črnomlju	200
„ „ v Ratečah	100
„ „ v Dvorski vasi	40
„ „ v Radovljici	100
„ „ v Kropi	100
„ „ v Metliki	100
„ „ v Spodnjem Logatci	60
„ „ v Horjulu	30
„ „ v Kočevji	200
„ „ v Kočevski Beki	50
„ „ v Vipavi	50
Deželni kmetijski družbi za živinsko razstavo .	500
Gospici Föderl za podporo obrtnijske šole . .	100
Za božična darila otrokom v ljublj. Čitalnici .	250
Za božično slovesnost v varovalnici malih otrok	200

Vkup 20 580

Rezervni zaklad znaša koncem l. 1883 lepo svoto 1 849 904 gold. 2 kr., skupnega premoženja pa je 18 769 501 gold. 94 kr.

(Glasbena matica) priredi v nedeljo 9. t. m. ob 2. uri popoldne v čitalnični dvorani s gojenci glasbene šole javno skušnjo, h kateri uljudno vabi starše učencev in učenk, čitalnične ude in sploh vse prijatelje glasbe. Odbor.

(Veselo novico) slovenskemu narodu! Bali smo se uže, da nam po polnem ne utihne gorški slavec, kateri je nekdanj s svojimi spevi očaroval slovensko občinstvo. Sedaj pa čujemo, da bo gosp. Simon Gregorčič prijavil zelo pomnoženo novo izdajo svojih pesnj ter da poleg tega prireja gradivo za drugi snopič. Založništvo je prevzel g. Bamberg; dobro ime Bambergove tiskarne nam je porok, da bo vnanja uprava po polnem vredna slavnega našega pesnika.

(Novačenje.) Danes se je pričel za ljubljansko mesto vojaški nabór: V prvem razredu bilo je potrjenih 11 rekrutov k vojakom. Jutri pride na vrsto drugi in ostali razredi.

(Slepar.) K kmatici Tereziji Runa v Javorjem prišel je te dni neznan mlád človek, kateri ji je pravil, da je dijak pete latinske šole in da ima potegniti 800 gld. koj drugi dan, ko pride v Ljubljano. Pregovoril je ženo, da mu posodi 3 gld., katere ji bo takoj nazaj dal, ko se vrne v Ljubljano. Žena gre z neznanim sleparjem in ko prideta do licejalnega poslopja v Ljubljani, reče slepar ženi, naj ga počaka, ker gre v to hišo, da ondi napravi pobotnico in potem dobi denar. Slepar smukne pri glavnih durih v licejalno poslopje, pri stranskih pa ven. Ženica je dolgo časa čakala in popraševala po gospodu, kateri ima potegniti v tej „kasi“ 800 gld. a naposled so jo mestni redarji poučili, da je bila opeharjena.

(Hudodelstvo uboja.) Danes je bil zatožen hudodelstva uboja 24 let stari hlapec Jurij Kokalj, doma iz Poljan, dvakrat uže zaradi tepeža kaznovan. Dne 26. decembra 1883 šel je v Sori v poljanski dolini ob 8. uri Janez Marn, po domače Pikovec, v družbi s kmetiskim fantom Brnikom iz Štirinove gostilnice v gostilnico k Starmanu. Ko prideta blizu šolskega poslopja, iznenada nekdo priteče in udari Pikovca z polenom po glavi ter zbeži — Marn se takoj zgrudi na tla. Brnik zbeži in gre v gostilnico k Štirnu, kamor je kmalu za njim prišel Štirnov hlapec, Jurij Kokalj. Janez Marn je drugi dan umrl za mrtvoudom možjan. Jurij Kokalj pa je precej dan potem izginil in šel v Ljubljano, kjer se je sodnji na Zabjaku sam ovadil kot zločinec. Zatoženi prizna pri današnji obravnavi dejanje po polnem. Porotniki so njim stavljeno vprašanje potrdili, in sodišče je obsodilo Jurija Kokalja zaradi hudodelstva uboja na pet let težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. Ženi ubitega, Mici Marnovi, ima plačati 200 gold. odškodnine in 20 gold. za pogreb.

(Konec porotnih obravn.) Razen uže v našem listu naznanjenih porotnih obravn pridejo še naslednje na vrsto, in sicer 17. marcija: Ferdinand Stavec, uboj; 17. marcija: Mica Erzar, detomor; 18. marcija: Miha Lozar, uboj; 20. marcija: Anton Germek, rop, tatvina in kaljenje vere in 21. marcija: Karel Treo, umor. S to obravnavo je zaključeno porotno zasedanje.

Najnovije vesti.

V budgetnem odseku razpravljala se je včeraj resolucija, katero sta lansko leto predlagala Tonkli in Coronini zastran učnega jezika na srednjih, od slovenskih, oziroma italijanskih otrok obiskovanih šolah. Večina je vzprijela Clam-Martiničev predlog: Vlada se pozivlja, naj uredi državne gimnazije v Gorici, Paznu, Mariboru in Celji takó, da se v nižjih razredih nemščina sicer primerno goji, slovenski, italijanski in oziroma hrvatski dijaki pa poučujejo v materinščini.

Iz Zagreba se piše 6. marcija, da sta zaprta kolovodji radikalne delavske stranke, Hirša in Srnec, nameravala, osnovati anarhističen klub. Agitacija za ta tajni klub se je

bila uže pričela med delavci; posebno marljivo so se razširjali prepovedani časniki „Volks-wille“, „Radical“, „Freiheit“ in „Rebell.“

Berolinska „Nordd. Allg. Ztg.“ dementuje vest o odpustu Gosslerjevem.

Iz Londona se poroča 6. marcija, da sta general Graham in admiral Hewet arabskim razrodnom obljudila angleško pokroviteljstvo, ako zapodé Osman Digma. Pravijo, da se število njegovih pristašev zmanjšuje.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 7. marcija.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	79.75
„ „ „ srebrou	80.95
Zlata renta	102.—
5% avstr. renta	95.40
Delnice narodne banke	846.—
Kreditne delnice	323.—
London 10 lir sterling	121.50
Srebro	—
20 frankovec	9.61
Cekini c. kr.	5.71
100 drž. mark	59.20

Uradni glasnik

z dne 7. marcija.

Objave: Iščejo se pravni dediči g. Catherine, vdove pokojn. Jos. Garuse, ki je dne 8. maja 1883 umrla v Trstu brez oporoke. Priglasil naj se vpošilja tekom jednega leta okr. mest. deleg. sodnji v Trstu.

Eks. javne dražbe: Posestvo Jan. Sončarja z Kresniškega Vrha, sodna cena 2360 gld., dne 2. aprila, 2. maja in 3. junija t. l., vselej od 11. do 12. ure dopol. v Litiji. — Posestvo Neže Dobrinove iz Tržiča, sodna cena 170 gld., dne 2. aprila, 5. maja in 4. junija t. l., vselej od 11. do 12. ure dopoldne v Tržiči. — Posestvo Janeza Kastelica iz Preske, sodna cena 200 gld., dne 4. aprila, 6. maja in 6. junija t. l., vselej od 11. do 12. ure dopoldne v Litiji. — Posestvo Martina Černugla iz Grabrova dne 8. marcija ob 11. uri dopoldne v Metliki. — Posestvo Jan. Gregoriča iz Gabra dne 22. marcija v Metliki. — Posestvo Jos. Markiča iz Idrijskega Loga, sodna cena 1236 gld. 40 kr., dne 24. marcija, 28. aprila in 26. maja t. l., vselej od 9. do 12. ure dopol. v Idriji. — Vinograda Jan. Sotlarjeva iz Klanca, sodni cen 200 in 420 gld., dne 2. aprila, 2. maja in 3. junija t. l., vselej od 11. do 12. ure dopol. v Litiji.

Tujci.

Dne 5. marcija.

Pri Maliči: Mandl, Grünhut, Neuss in Funk, trgovci, in Schuh, dekoratér z Dunaja. — Mikijška, knjigovodja iz Budjevoje. — Saxinger, trgovec iz Linca. — Leitgeb, restavratér iz Kühnsdorfa. — Wasser, trg. potovalec iz Krškega.

Pri Slonu: Podhagyski, civilni inženér z Dunaja. — Schloemmer in Nigris, zasebnika z Gradišča. — Pallme s soprogo iz Steinschönau-a. — Fulmeyer iz Trebiža.

Pri Avstr. carji: Müller, mizar iz Gradca.

Umri so:

Dne 5. marcija. Gašper Vrhovnik, branjevec, 40 l., Pred škofijo št. 18, sušica.

V bólnici:

Dne 5. marcija. Matevž Janežič, delavec, 52 l., vnetje pljuč. — Anton Perčič, delavec, 24 l., tifus.

Srečke

z dne 5. marcija.

Praga: 67 53 50 46 79.

!„JURIJ S PUŠO“!

Časopis za šalo in satiro.

„Jurij s pušo“ bode naslov novemu humorističnemu časopisu, kateri bode, začeni s 1. aprilom t. l., izhajal v Trstu po dvakrat na mesec, ter prinašal obilo zanimivega berila in v vsaki številki nekaj lepih slik. „Jurij s pušo“, narodnjak z dušo in telom, bode najcenejši slovenski časopis te vrste; „Jurij“ velja za celo tekoče leto samo 2 fl., za pol leta pa 1 fl. Naročnina naj se pošilja podpisnemu upravnštvu, katero pozivlje slovensko občinstvo k obili naročbi.

Uredništvo in upravništvo

„Jurija s pušo“

(15) Via Solitario št. 17, TRST. 3—1

Iščeva slovensčine in nemščine po polnem zmóžnega in zanesljivega mladega moža kot

potovalca

po Kranjskem in sosednih deželah, ob jednom (16)

agenta na mestu.

Pisane ponudbe, v kojih naj se dokaže dosedanje službovanje, sprejema najina pisarna v Kolodvorskih ulicah št. 15.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Pri nas se dobivajo tudi knjige iz zaloge

„Maticе Slovenske“

in sicer:

- Národní Koledar in Letopis** „Maticе Slovenske“ za 1867. l. 20 kr.
- za 1868. l. 50 kr.
- Letopis** „Maticе Slovenske“ za 1871. l. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.
- za 1872 in 1873. l. Z eno sliko in eno tablico geometričnih podob. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.
- „Maticе Slovenske“ za 1874. l. 50 kr.
- za 1875. l. Uredila J. Tušek in M. Pletersnik. 50 kr.
- za 1876. l. Uredil M. Pletersnik. 50 kr.
- za 1877. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.
- za 1878. leto. I. in II. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.
- za 1878. l. III. in IV. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.
- za 1879. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.
- za 1880. l. — — — — — 50 kr.
- za 1881. l. — — — — — 1 gld.
- Zgodovina slovenskega naroda.** Spisal J. Trdina. 60 kr.
- Vojvodstvo Kranjsko.** Po spisu Jož. Erbena. 20 kr.
- Vojvodstvo Koroško.** Po spisu Jož. Erbena. 20 kr.
- Slovenski Stajer.** Spisali rodoljubi. I. snopič. 25 kr.
- Spisal dr. Ivan Gršak. III. snopič. 30 kr.
- Slovanstvo.** I. del. Spisali Jan Majciger, Maks Pletersnik in Bož. Rajč. 50 kr.
- Germanstvo in njega vpliv na Slovanstvo v srednjem veku.** Spisal J. V. 10 kr.
- Telegrafija.** Spisal dr. Sim. Subie. (Iz Letopisa 1875. l. Posebej vezana) 30 kr.
- Slovnica češkega jezika z berilom.** Spisal Fr. Marn. 60 kr.
- Hrvatska slovnica za Slovence.** Spisal Fr. Marn.
- Slovnica ruska za Slovence.** Spisal Fr. Majar. 1 gld.
- Razna dela pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega.** Z njegovo podobo. 2 gld.
- Dodatek** (k tem delom) 20 kr.
- Vodnikove pesni.** Uredil Fr. Levstik. 50 kr.
- Dr. Lovro Toman.** S podobo. 40 kr.
- Dr. Etb. H. Costa.** S podobo. 40 kr.
- Kopitarjeva spomenica.** Uredil J. Marn. 40 kr.
- Olikani Slovence.** Spisal Iv. Vesel. 40 kr.
- Vpliv vpijančljivih pijač.** Spisal dr. M. Samec. 10 kr.
- Potovanje okolo svetá v 80. dneh.** Iz francoskega prevél D. Hostnik. 40 kr.
- Strup.** Vesela igra v enem dejanji. Prosto poslovenila Lujza Pesjakova. 10 kr.
- Slovenska slovnica,** po Miklošičevi primerjalni spisal Jan Šuman. 1 gld. 50 kr.
- Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča.** Spisal A. Cigale. 1 gld.
- Prirodoznanski zemljepis.** Spisal J. Jesenko. 1 gld.
- Zemljevidi:** Evropa, Azija, Amerika, Afrika, Avstraliya, Rusija, Turčija in druge vzhodne dežele, Britanija in Škandinavija, Svica, Španija in Portugalsko, Nizozemsko in Belgija, Italija, Nemško cesarstvo, po 10 kr.
- Zgodovina avstro-ogerske monarhije.** Spisal Janko Kersnik (drugi popravljeni natis). 20 kr.
- Geometrija za učiteljšča.** Sestavil L. Lavtar. 1 gld. 20 kr.
- Somatologija.** Spisal dr. Jan Woldrich, poslovenil Fr. Erjavec. 75 kr.
- Prirodopis živalstva s podobami.** Po Pokorniju poslovenil Fr. Erjavec. 75 kr.
- Prirodopis rastlinstva s podobami.** Po Pokorniju poslovenil Iv. Tušek. 85 kr., vezana 1 gld.
- Rudnoslovje,** po Fellöckerji, spisal Fr. Erjavec. 40 kr.
- Štirje letni časi.** Po Rossmässlerji predelal Ivan Tušek. 40 kr.
- Schoedler, Knjiga prirode.** Štirje snopiči. 1 gld. 70 kr.
- Posamični snopiči:
 - I. **Fizika.** Poslovenil Iv. Tušek. 40 kr.
 - II. **Astronomija in kemija.** 40 kr.
 - III. **Mineralogija in geognozija.** Poslovenil J. Zajec. 40 kr.
 - IV. **Botanika in zoologija.** Poslovenila I. Tušek in Fr. Erjavec. 50 kr.
- Oko in vid.** Spisal J. Znidaršič. 25 kr.
- Nauk o telovadbi.** Drugi del (s 164 podobami). 40 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotrznica v Ljubljani.